

ภาคผนวก ก
การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในประเทศอังกฤษต้นแบบ
และแรงบันดาลใจต่อประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

เมื่อกล่าวถึงการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในโลกคงไม่สามารถที่จะละเลยไม่กล่าวถึงการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ประเทศอังกฤษได้ เนื่องจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ประเทศอังกฤษดำเนินการนั้นมีลักษณะเป็นระบบและครบวงจรมากที่สุด พิชฌิม์ ไทยอารี ได้ประมวลภาพของรัฐวิสาหกิจและการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในประเทศอังกฤษไว้ดังนี้³³

สภาพของรัฐวิสาหกิจในอังกฤษ

รัฐวิสาหกิจในอังกฤษต่างมีสภาพปัญหาที่ไม่แตกต่างกับรัฐวิสาหกิจในประเทศอื่น ๆ แต่อย่างใด และอาจกล่าวได้ว่า มีสภาพเสื่อมทรามลงตามลำดับ โดยเฉพาะประเด็นด้านการจัดการและการเงิน มูลเหตุพื้นฐานที่สภาพของรัฐวิสาหกิจเป็นเช่นนี้ก็เนื่องจาก “บรรดารัฐมนตรีทั้งหลายต่างปฏิบัติไปในทางตรงกันข้ามกับการที่รัฐสภาได้ออกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจเหล่านั้น รัฐมนตรีเหล่านี้กำหนดแนวนโยบายแต่เพียงเล็กน้อย แต่กลับเข้ายุ่งเกี่ยวกับงานประจำของรัฐวิสาหกิจอย่างมาก” นอกเหนือจากสภาพปัญหาดังกล่าวรัฐวิสาหกิจก็ถูกควบคุมราคาเช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจในประเทศอื่น ๆ เช่นกัน ซึ่งผลของการควบคุมเช่นนี้ทำให้ฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจมีปัญหาเป็นวงจรรูปาคือเกิดการขาดทุน เช่น การขาดเงินทุนหมุนเวียน ไม่สามารถดำเนินกิจการที่มีขนาดใหญ่ได้ และเป็นผลต่อการกู้ยืมเงินอันกระทบต่อกระบวนการกำหนดวงเงินกู้ภาครัฐบาล (Public Sector Borrowing Requirement – PSBR) เป็นต้น จากรายงานการศึกษาของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (National Economic Development Office – NEDO) กล่าวว่า ปี ค.ศ.1976 การลงทุนในกิจการรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 3,899 ล้านปอนด์ จำนวนพนักงานมีถึง 1,800,000 คน ผลผลิตรวมมีจำนวน 11 % ของผลิตภัณฑ์ในประเทศ ข้อมูลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผลผลิตรวมต่อผลิตภัณฑ์ในประเทศจะเปลี่ยนแปลงระหว่าง 10 % ถึง 11 % นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1962 จนถึงปี ค.ศ.1976 ส่วนในด้านระดับการจ้างงานปรากฏว่ามีระดับการจ้างงานลดลงด้วย นอกจากนี้กิจการรัฐวิสาหกิจยังมีปัญหาด้านแรงงานที่ค่อนข้างรุนแรงและมุ่งเน้นไปในเชิงการเมือง สภาพการณ์เหล่านี้มีความจำเป็นต้องรีบแก้ไข ทั้งนี้เพื่อมิให้กระทบ

³³ พิชฌิม์ ไทยอารี, หลักการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจไทย, หน้า 136-154.

ต่อฐานะเศรษฐกิจของประเทศถึงขั้นรุนแรง จนไม่อาจแก้ไขได้ตั้งนั้นช่วงปี ค.ศ.1979 จึงเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมที่จะทำการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ เพราะได้มีการเลือกตั้งทั่วไป

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองกับการเปลี่ยนนโยบายรัฐวิสาหกิจ

การเมืองของอังกฤษตั้งแต่ ปี ค.ศ.1974 นั้นอยู่ในสภาพผันผวนมาโดยตลอด กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล และเกิดความคิดต่อต้านแนวนโยบายสาธารณะในประเด็นสำคัญ ๆ คือ ประเด็นการใช้จ่ายของรัฐบาลที่ไม่ได้สร้างสรรความเจริญอย่างแท้จริง การดำเนินกิจการโดยรัฐจนเอกชนไม่อาจมีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม ความไม่สมดุลทางอำนาจระหว่างสหภาพแรงงาน นายจ้าง และลูกจ้าง และความไม่เป็นระเบียบวินัยของสังคม สภาพปัญหาเหล่านี้มีผลทำให้รัฐบาลต้องลาออก และมีการเลือกตั้งทั่วไปในระยะต่อมา

ความผันผวนทางการเมืองในระยะเวลาดังกล่าว โดยเฉพาะระหว่างปี ค.ศ.1978 – 1979 นั้น บรรดาพรรคการเมืองสำคัญ ๆ ของอังกฤษ คือพรรคแรงงานและพรรคอนุรักษนิยม ได้จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจขึ้นไว้ด้วยกันคือ พรรคแรงงาน กล่าวเน้นที่จะขยายขอบเขตเกี่ยวกับกิจการรัฐวิสาหกิจในกิจการประเภทการก่อสร้าง ธนาคาร เกษตรกรรม การเกษตร และอุตสาหกรรม ประมง รวมตลอดถึงการจัดวางแผนเฉพาะสำหรับ 100 บริษัทขนาดใหญ่ การกำหนดให้มีการตรึงราคาและการลงทุนในอุตสาหกรรม พร้อมทั้งเสนอแนวทางการสร้างงานเป็นจำนวน 1.5 ล้านตำแหน่งงานและข้อเสนอการจัดสวัสดิการสังคมด้วย

ส่วนพรรคอนุรักษนิยมนั้น ปรากฏว่ามีเอกสารภายในของพรรคซึ่งกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาวิสาหกิจ ได้ถูกนำไปเปิดเผยต่อสื่อมวลชนและถือกันว่าเป็นเอกสารชิ้นแรกที่แสดงถึงแนวนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

แนวคิดการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของพรรคอนุรักษนิยม

พรรคอนุรักษนิยมได้จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิสาหกิจขึ้นเป็นเอกสารภายในของพรรค โดยมีนาย Nicholas Ridley เป็นผู้ร่าง เอกสารฉบับนี้มีเหตุผลและกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจไว้ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์การบรรลุผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจด้วยการกำหนดอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนดำเนินงานนั้น เป็นหลักที่ชอบธรรมและไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงใด ๆ พรรคอนุรักษนิยมควรกำหนดมาตรการที่จะดำเนินการกับแนวนโยบายนี้ ด้วยการให้ความสนับสนุนต่อผู้บริหารทุกวิถีทาง เพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ถึงแม้ว่าโรงงานนั้น ๆ จะต้องมีการปลด

คนงาน - ปิดโรงงานที่ไม่ได้ผลทางเศรษฐกิจ หรือขายธุรกิจทั้งหมดนั้นไป หรือชำระสะสางบัญชี และเลิกกิจการไป อย่างไรก็ตามหากผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายก็จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร

2. กิจการที่ไม่เกิดผลทางเศรษฐกิจ ควรจะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อจัดประเภทการให้การอุดหนุน โดยรัฐมนตรีจะเป็นผู้พิจารณาถึงความเหมาะสมว่า กิจการนั้น ๆ ควรจะดำเนินการต่อไปหรือไม่

3. ในเรื่องการควบคุมการลงทุนนั้น การควบคุมโดยอาศัยการวางแผนวิสาหกิจ 5 ปี และกำหนดเงื่อนไขว่า รัฐบาลจะลดสัดส่วนในการลงทุนไปตามลำดับ เช่น ปีแรกลงทุน 100 % ปีที่สองรัฐจะลดสัดส่วนลงเป็น 90 % ปีที่สามเป็น 75 % และปีที่ 4 ก็จะเป็น 50 % เป็นต้น ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจกู้ยืมเงินจากกระทรวงการคลังนั้น ดอกเบี้ยควรเป็นไปตามอัตราตลาด ลักษณะการลงทุนต้องควบคุมให้การลงทุนนั้น ๆ เป็นไปตามกิจการหลัก (Mainline) เท่านั้น

4. ควรยกเลิกการควบคุมราคาหรือค่าจ้าง แต่เปลี่ยนเป็นการควบคุมในประเด็นผลตอบแทนจากการลงทุนแทน ทั้งนี้อาจต้องมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การขึ้นราคา การขายที่ดินที่ยังมิได้ใช้ประโยชน์ หรือทรัพย์สิน หรือการหยุดดำเนินกิจการ เป็นต้น

5. ต้องมีการกำหนดแนวทางจัดประเภทรัฐวิสาหกิจไว้ด้วย โดยคำนึงถึงระดับความมั่นคงต่อประเทศ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ๆ คือ

- กลุ่มที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงสูงสุด ได้แก่ กิจการระบายน้ำ น้ำประปา ไฟฟ้า แก๊ส และบริการสาธารณสุข

- กลุ่มที่มีความสำคัญระดับรอง ได้แก่ กิจการรถไฟ ถ่านหิน และการกำจัดขยะมูลฝอย

- กลุ่มที่มีความสำคัญน้อยที่สุด ได้แก่ การขนส่งสาธารณะ การศึกษา ทำเรือ โทรศัพท์ การขนส่งทางอากาศ และกิจการเหล็กและโลหะ เป็นต้น

6. ข้อเสนอของรายงานนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแปรรูปรัฐวิสาหกิจอีกลักษณะหนึ่งคือ การดำเนินการทางนิติบัญญัติ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อการยกเลิกการผูกขาดกิจการภาครัฐบาล ดังต่อไปนี้

- การกำหนดให้โอนอำนาจการให้สัมปทานบัตรกิจการถ่านหิน ซึ่งเป็นอำนาจของการถ่านหินแห่งชาติ (National Coal Board) ไปเป็นอำนาจของรัฐมนตรี ส่วนค่าฤชา (Royalties) ก็ให้โอนไปเป็นของรัฐด้วย บทบาทของการถ่านหินแห่งชาติควรทำหน้าที่เพื่อกำหนดเงื่อนไขด้านความปลอดภัยในการดำเนินการเป็นหลัก

- ให้เอกชนจัดทำไฟฟ้า ด้วยการขายกระแสไฟ และการเดินสายไฟฟ้า เป็นต้น

- ดำเนินการให้มีการแยกกิจการไปรษณีย์ กับกิจการโทรคมนาคมจากกัน และ
ระงับการผูกขาดด้านโทรศัพท์โดยรัฐ

- ยกเลิกอำนาจของรัฐมนตรีในการมีอำนาจยับยั้งการลงทุนของภาคเอกชนใน
กิจการหลัก

7. กำหนดขอบเขตแนวทางการแปรรูปกิจการของรัฐ โดยเสนอให้แยกกิจการออกเป็น
กิจการย่อย ๆ เพราะจะทำให้มีโอกาสในการแปรรูปได้ง่าย และเป็นการถวกรกว่าการที่จะขาย
กิจการทั้งหมด ขณะเดียวกันก็จัดลำดับความน่าจะเป็นไปได้ในการแปรรูปไว้ 2 กลุ่มใหญ่ คือ
กลุ่มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุดคือ กิจการถ่านหิน การต่อเรือ คู่ต่อเรือ การทำอากาศยาน การ
ประกอบรถยนต์ รถโดยสารประจำทาง และการขนส่ง ส่วนกิจการที่มีโอกาสเป็นไปได้น้อยคือ
กิจการประเภทสาธารณูปโภค เช่น แก๊ส ไฟฟ้า รถไฟ น้ำประปา ท่าเรือ และโทรศัพท์ เป็นต้น

ข้อเสนอของพรรคอนุรักษนิยมดังกล่าวข้างต้นนี้ นับว่าเป็นรากฐานสำคัญในการ
ดำเนินนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลอังกฤษ เพราะเมื่อพรรคได้ออกประกาศแนว
นโยบายของพรรค (Manifesto) สำหรับการเลือกตั้งในปี ค.ศ.1979 นั้น ถึงแม้ว่าพรรคมิได้กล่าว
ถึงคำว่าการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (Privatisation) โดยตรงแต่ปรากฏว่าพรรคได้เสนอแนวทางที่เป็น
ไปในเชิงการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (Privatisation) ไว้หลายประการ

นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของพรรคอนุรักษนิยม

พรรคอนุรักษนิยมมุ่งหวังที่จะลดการแทรกแซงของรัฐบาลในกิจการอุตสาหกรรมและ
บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ (The National Enterprise Board) เป็น
เป้าหมายสำคัญประการหนึ่ง นอกจากนี้ได้กล่าวเน้นเรื่องการกำหนดค่าจ้างในกิจการ
รัฐวิสาหกิจว่า ควรเป็นไปเช่นเดียวกับภาคเอกชน และที่สำคัญคือ พรรคอนุรักษนิยมเห็นว่า
ประชาชนเกิดทัศนคติที่เริ่มเบื่อหน่าย และต่อต้านกิจการรัฐวิสาหกิจมากขึ้น ดังนั้นพรรคอนุรักษ
นิยมจึงย้ำว่า การขายตัวของรัฐวิสาหกิจจะเป็นเหตุให้เกิดความยากจนแก่มหาชนและเป็นการ
ทำลายเสรีภาพส่วนบุคคลด้วย ดังนั้นพรรคจึงมีนโยบายที่จะขายกิจการรัฐวิสาหกิจให้แก่เอกชน
โดยเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสถือหุ้นด้วย กิจการที่อยู่ในเครือข่ายแปรรูปคือ Aerospace,
Shipbuildings และ National Freight Corporation ขณะเดียวกันนี้จะลดหย่อนกฎเกณฑ์เกี่ยว
กับสัมปทานบัตรหรือการอนุญาตประกอบกิจการขนส่งเพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนดำเนินการ ส่วน
งานด้านพลังงานนั้น จะทำการทบทวนเป้าหมายใหม่ เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนได้เข้าดำเนินการทั้ง
นี้เพราะภาคเอกชนสามารถดำเนินงานได้โดยมีประสิทธิภาพสูง

• อนึ่ง หากจะยึดหลักการว่า การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (Privatization) นั้น ประกอบด้วย การสนับสนุนให้มีการแข่งขันโดยเสรี (Liberalization) กับการดำเนินการเพื่อมิให้กิจการนั้นมีรัฐเป็นเจ้าของ (Denationalization) แล้ว ก็จะทำให้คำประกาศของพรรคอนุรักษนิยมนี้ได้แสดงนัยดังกล่าวไว้โดยแจ้งชัด กล่าวคือพรรคได้กำหนดกิจการที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายไว้ดังนี้ British Aerospace, Shipbuilding, National Freight Corporation, British National Oil Corporation กิจการถ่านหิน รถไฟ และแก๊ส และยังมีความเห็นด้วยว่า จะไม่ดำเนินการของรัฐเพื่อแข่งขันกับเอกชนในการก่อสร้าง ธนาคาร ประกันภัย เภสัชกรรม การขนส่ง โดยจะแสวงหาแนวทางลดหย่อนกฎเกณฑ์ในการเข้าลงทุนดำเนินการ

ครั้นเมื่อมีการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1983 รัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมก็ยังคงยึดมั่นในหลักการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเช่นเดิม และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มพูนความสำคัญแก่แนวนโยบายดังกล่าวมากขึ้น เช่น การกำหนดการโอนกิจการธุรกิจของรัฐให้เอกชนได้มีส่วนร่วมถือหุ้น หรือเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง คือกิจการโทรคมนาคม กิจการบริษัท Rolls Royce สายการบิน British Airways กิจการบางส่วนของ British Steel, British Shipbuilder, British Leyland และสนามบินต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังกำหนดกิจการที่อยู่ในขอบเขตความน่าจะเป็นไปได้ในการแปรรูปอีกหลายกิจการ เช่น บริการเดินรถโดยสารประจำทางระหว่างเมือง รถไฟ รถประจำทางในเมือง และการแสวงหาแหล่งเงินจากภาคเอกชนเข้าสู่กิจการ แก๊ส และไฟฟ้า เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระหว่างช่วงปี ค.ศ. 1979 ถึงปัจจุบันนี้ ได้มีส่วนช่วยสนับสนุนแนวนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของประเทศอังกฤษอย่างกว้างขวาง และพรรคอนุรักษนิยมก็มีความมั่นใจในโครงการดังกล่าวนี้ด้วย จึงทำให้กระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่สนใจจากประเทศอื่น ๆ ด้วยว่าการแปรรูปรัฐวิสาหกิจนั้น ควรมีลักษณะการดำเนินการอย่างไร

ขั้นตอนการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

จุดเด่นของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของประเทศอังกฤษนั้น อยู่ที่การกำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐที่ชัดเจน และแนวนโยบายเหล่านี้มีขั้นตอนการกลั่นกรองมาตามลำดับ เช่น การวิจัยของพรรคการเมือง การเสนอคำประกาศนโยบายของพรรค (Manifesto) ต่อมหาชนเมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปของประเทศ และการที่รัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมได้รับเลือก จนสามารถจัดตั้งเป็นรัฐบาลเสียงข้างมากได้ สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สร้างความชอบธรรมให้รัฐบาลดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นในที่นี้จึงเกิดขึ้นว่า เมื่อรัฐบาลได้รับการยอมรับ

ในหลักการเช่นนี้แล้ว จะต้องมีการดำเนินการอย่างใดบ้างในระดับรัฐบาล ส่วนราชการ และ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดถึงมหาชนโดยส่วนรวม ซึ่งประเด็นเหล่านี้จะได้กล่าวต่อไปนี้

การดำเนินการขั้นต้น : กิจกรรมขั้นต้นในการพิจารณาว่า กิจการใดที่ควรดำเนินการ แปรรูปหรือไม่ นั่นก็คือ การจัดทำความน่าจะเป็นไปได้ของโครงการ โดยทั่วไปประเด็นที่จะนำมา เป็นข้อพิจารณาก็คือ สภาพการปัจจุบันของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้นเป็นอย่างไร มีผลทางเศรษฐกิจ สังคม คู่กับค่าใช้จ่ายที่ลงทุนไปหรือไม่ สถานะของรัฐวิสาหกิจแห่งนี้อยู่ในระดับก่อน-หลังของ ความสำคัญที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจอย่างไร หากปล่อยให้กิจการดำเนินไปจะมีผลกระทบต่อภาวะ การเงินของประเทศด้านต่าง ๆ เช่น ภาระการกู้ เงินอุดหนุน รายได้และรายจ่ายอย่างใดบ้าง ศักยภาพของกิจการที่จะนำไปสู่การแปรรูปนั้น มีสูงพอและเป็นที่น่าสนใจของมหาชนหรือไม่ ลักษณะของ กิจการแบ่งได้บ้าง แต่ลักษณะของกิจการนั้นมีสถานภาพเช่นใด การใช้เทคโนโลยีในการดำเนินการมีระดับอย่างไร และเทคโนโลยีเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือไม่ และหากมีการแปรรูปไปแล้วจะมีหลักประกันด้านคุณภาพ และการดำเนินการต่อ มหาชนอย่างไร หรือไม่

การดำเนินการในขั้นนี้ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้เป็นกรณี ๆ ไป องค์ประกอบ ของคณะทำงานโดยทั่วไปจะประกอบไปด้วยข้าราชการ นักการธนาคารเพื่อการลงทุน และบริษัท ที่ปรึกษา เป็นต้น ผลการศึกษาจะนำเสนอต่อรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาใน เหนงนโยบายต่อไปว่าจะมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด มีทางเลือกอย่างไร และมีเงื่อนไข ขั้นต้นก่อนการจำหน่ายโอนหรือแปรรูปอย่างใดบ้าง

รัฐมนตรีเจ้าสังกัด จะพิจารณาข้อเสนอหรือผลการศึกษาความน่าจะเป็นไปได้ควบคู่ไป กับแนวนโยบายของพรรคและคณะรัฐบาล รวมตลอดถึงแผนการเงินการคลังของรัฐเมื่อรัฐมนตรี เลือกแผนดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้วก็จะสั่งการให้ดำเนินการต่อไป

การดำเนินการขั้นที่สอง เมื่อมีการกำหนดกิจการที่สมควรจะทำการแปรรูปแล้ว ขั้น ต่อมาคือ การคัดเลือกที่ปรึกษาโครงการซึ่งโดยทั่วไปแล้ว จะมีที่ปรึกษาโครงการทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายรัฐบาลกับที่ปรึกษาฝ่ายรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่ที่ปรึกษาจะเป็นธนาคารเพื่อการลงทุน ซึ่งที่ ปรึกษาเหล่านี้จะเข้าศึกษาสถานะกิจการของรัฐวิสาหกิจทุกด้าน เช่น ด้านการบริหารจะพิจารณา ในเรื่องคณะผู้บริหาร การเสนอกิจการให้ภาคเอกชนพิจารณาแสดงทัศนคติของภาคเอกชน และ วิธีการดำเนินงานทางการบริหาร ผลของการศึกษาจะเป็นข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกิจการให้ เหมาะสมเพื่อเป็นที่สนใจของผู้ลงทุน

กิจการอีกส่วนหนึ่งในขั้นตอนนี้ คือการเตรียมการด้านข้อกำหนดกฎหมาย ซึ่งในการนี้กิจการบางอย่างจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกฎหมายให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ การดำเนินการด้านกฎหมายนี้อาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายอยู่สองลักษณะคือ กิจการบางประเภทจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายในระดับรัฐสภา เพื่อแปลงสภาพกิจการตามกฎหมายจัดตั้ง ให้เป็นกิจการตามกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท ส่วนกิจการบางอย่างอาจแก้ไขกฎหมายจากการกำหนดสภาพผูกขาด เป็นกิจการไม่อยู่ในขอบข่ายการผูกขาดอีกต่อไป

ในช่วงระยะที่รัฐบาลอังกฤษเริ่มนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นต้นมานั้น มีการแก้ไขกฎหมายสำคัญ ๆ ดังนี้ การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับกิจการน้ำมันแห่งชาติ (British National Oil Corporation) กฎหมายการขนส่ง กฎหมายการบินพาณิชย์ และกิจการบิน (Civil Aviation and British Aerospace Act) กฎหมายอุตสาหกรรม (Industry Act) และกฎหมายโทรคมนาคม (British Telecommunication)

การดำเนินการขั้นที่สาม ในขั้นนี้จะเป็นขั้นตอนของการปรับปรุงกิจการ 2 ด้านคือ การเงินการคลัง และด้านกฎหมาย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพของกิจการได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นกิจการภาคเอกชนแล้ว ดังนั้นบรรดางบดุลหรือระบบการบัญชีจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม เพื่อให้มีอัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุนที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ลงทุน ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมายเกี่ยวกับองค์การนี้ ก็จะจัดทำข้อกำหนดกฎเกณฑ์ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาการเงิน และกฎหมายบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการบริหารเป็นไปตามหลักการบริหารธุรกิจมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งหมายความว่าอำนาจในการผูกขาดดำเนินการหรือสิทธิพิเศษใด ๆ ที่เคยมีอยู่ก็จะถูกตัดทอนไปด้วย เป้าหมายการดำเนินการขั้นนี้ ก็เพื่อสร้างภาพพจน์ของกิจการใหม่ ๆ ให้เป็นองค์การที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ และมีฐานะการเงินและแนวการบริหารที่มั่นคงเป็นหลักประกันแก่ผู้ที่จะลงทุน

การดำเนินการในขั้นตอนที่สี่ การดำเนินการขั้นนี้ประกอบด้วย การคัดเลือกที่ปรึกษาเพื่อการขายหุ้น ซึ่งมักจะประกอบด้วยธนาคารเพื่อการลงทุน นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ สำนักงานทนายความ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำการศึกษาแนวทาง ที่จะขายหลักทรัพย์หรือหุ้นของกิจการ บรรดาที่ปรึกษาเหล่านี้จะทำการพิจารณาคัดเลือกการนำหลักทรัพย์ออกสู่ตลาดต่าง ๆ เช่น การขายสู่ตลาดหลักทรัพย์ การขายให้กับสถาบันและกองทุนต่าง ๆ การขายในตลาดต่างประเทศ เป็นต้น การขายเหล่านี้จะมีวิธีการเช่นใดและอย่างไร ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้ประกันการขาย และข้อตกลงระหว่างบริษัทผู้ประกันการขายกับองค์การ

ในการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของอังกฤษนั้น ปรากฏว่ามีบริษัทที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ เข้าร่วมให้บริการปรึกษาเป็นจำนวนมาก ดังเช่น Rothchild, Morgan Grenfell, Cazenove & Co, Slaughter and May, Schroder Wagg, Kleinwort Benson และ Hill Samuel เป็นต้น

ภารกิจอีกอย่างหนึ่งที่จะต้องดำเนินการคือ การจัดทำเอกสาร หนังสือเสนอเทศการขายหุ้น (Prospectus) ซึ่งเป็นเอกสารพื้นฐานสำหรับการเชิญชวนให้นักลงทุนมาซื้อหุ้นของกิจการดังกล่าว โดยทั่วไปเอกสารฉบับนี้จะบอกถึงสภาพของกิจการที่ผ่านมา และการคาดการณ์ที่จะดำเนินการในอนาคตด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต นโยบายการตลาด การวิจัยและพัฒนา สิทธิทรัพย์สินของกิจการ การบริหารและพนักงาน รวมตลอดถึงฐานะการเงิน ความสัมพันธ์ระหว่างกิจการกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ และข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือบริคณห์สนธิ เป็นต้น

เมื่อการเตรียมการในขั้นนี้สำเร็จเสร็จสิ้นแล้ว ก็จะทำให้การกำหนดว่าราคาขายหุ้นนั้นควรจะเป็นเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับสภาวะตลาดและศักยภาพของกิจการ ซึ่งในการตัดสินใจขั้นนี้ จะเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ขั้นตอนทั้งสี่ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ เป็นขั้นตอนที่จัดขึ้นเพื่อความสะดวกในการศึกษาเท่านั้น แต่ถ้าหากจะพิจารณาในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว แต่ละขั้นแต่ละตอนและแต่ละระยะนั้นจะมีกระบวนการที่ซับซ้อน ยุ่งยากและต้องการข้อมูลสนับสนุนหลายประการทีเดียว ในกรณีเช่นนี้ นาย G.Grimstone ได้กล่าวชี้แจงว่า ขั้นตอนการบริหารโครงการแปรรูปรัฐวิสาหกิจนั้นมีความซับซ้อนนับตั้งแต่การกำหนดว่า องค์การใดบ้างจะอยู่ในข่ายของการดำเนินการนี้ชักนำความคิดจากมหาชน รวมตลอดถึงการชี้แจงเหตุผลว่า ทำไมการแปรรูปรัฐวิสาหกิจจึงเป็นสิ่งเหมาะสมหรือจำเป็น ส่วนการดำเนินการปรับปรุงกฎหมายนับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอันดับสูงเช่นกัน เพราะงานส่วนใหญ่จะต้องผ่านรัฐสภา จึงต้องหาวิธีการชักนำให้สมาชิกรัฐสภาเข้าใจในปรัชญาและปัญหาที่แท้จริง เพื่อจะได้แก้ไขกฎหมายได้ตรงตามเป้าหมายและความต้องการ ทั้งนี้เพราะกฎหมายแต่ละฉบับที่แก้ไขนั้นมีลักษณะการแก้ไข ที่อาจกระทบต่อผลประโยชน์มหาชนได้

การปรับปรุงกฎหมายเพื่อการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

เนื่องจากรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ตั้งขึ้นโดยมีพระราชบัญญัติหรือกฎหมายจัดตั้งเป็นกิจการโดยเฉพาะ ดังนั้นเมื่อจะทำการแปรรูปรัฐวิสาหกิจนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขมาตรการบางประการ เพื่อให้อำนวยความสะดวกดังกล่าว การปรับปรุงกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์เช่นนี้จะมีประเด็นสำคัญ ๆ คือ การเปลี่ยนแปลงขอบเขตอำนาจในการดำเนินการ ซึ่งแต่เดิมจำกัดไว้เฉพาะกิจการนั้น ๆ และการเปลี่ยนแปลงสถานขององค์การ จากองค์การรัฐวิสาหกิจเป็นองค์การ

ตามกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท เป็นต้น ในช่วงการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจระหว่างปี ค.ศ.1979 - 1985 นั้นปรากฏว่ารัฐสภาอังกฤษได้แก้ไขกฎหมายที่สำคัญ ๆ ดังนี้

การปรับปรุงกฎหมายการขนส่ง การเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายในเรื่องระบบการออกใบอนุญาต หรือสัมปทานบัตรในการดำเนินกิจการรถโดยสาร และกำหนดให้บริษัทขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (National Freight Corporation) เป็นบริษัทจำกัด ตามกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท และเปิดโอกาสให้เอกชนลงทุนได้ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการรถไฟ กำหนดให้สามารถขายหรือโอนสิทธิประโยชน์ในการดำเนินกิจการ เรือข้ามทวีป (Sealink) กิจกรมโรงแรม กิจการ Hovercraft เป็นต้น พร้อมทั้งกำหนดให้บริษัทหรือกิจการเหล่านี้สามารถขายหุ้นให้แก่เอกชนได้ และมอบอำนาจให้รัฐมนตรีที่จะปรึกษากับกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เพื่อดำเนินการแปรรูปด้วย

การปรับปรุงกฎหมายการบินพาณิชย์และกิจการบิน รัฐบาลมุ่งที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจ 2 แห่ง คือ บริษัทสายการบิน British Airways และกิจการบริษัท British Aerospace โดยกำหนดให้บริษัททั้งสองเป็นบริษัทจำกัด ตามกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท พร้อมกำหนดไว้ว่าในระยะเวลาที่เหมาะสม ก็จะขายหุ้นของรัฐบาลบางส่วนให้แก่มหาชน และกำหนดให้โอนอำนาจให้รัฐมนตรีสามารถสั่งการให้ดำเนินการจัดจำหน่ายหุ้นต่อไปได้

กิจการโทรคมนาคม มีการปรับปรุงกฎหมายด้วยการแยกกิจการออกเป็น 2 องค์การคือ กิจการด้านโทรคมนาคมและกิจการไปรษณีย์ ในด้านกิจการโทรคมนาคมนั้นให้อำนาจแก่รัฐมนตรี ในการออกประทานบัตรแก่ผู้ที่จะดำเนินกิจการนั้น ส่วนการไปรษณีย์นั้นเปิดโอกาสให้เอกชนดำเนินการได้ด้วย โดยเฉพาะในกรณีที่มีการดำเนินงานด้านไม่ได้มาตรฐานหรือระหว่างที่มีข้อพิพาทแรงงานเกิดขึ้น และบริการไม่เพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้ยังกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานกลางควบคุมการดำเนินงานโทรคมนาคมขึ้นด้วย

ตามที่ได้กล่าวถึงการแก้ไขกฎหมายของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าประเด็นที่จะต้องแก้ไขคือ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์การ ซึ่งเดิมมีลักษณะเป็นกิจการผูกขาดจะต้องแก้ไขเป็นกิจการที่เปิดโอกาสให้มหาชนเข้าดำเนินกิจการได้ การเปลี่ยนแปลงฐานะองค์การเป็นองค์การภาคเอกชนตามกฎหมายเอกชน การโอนอำนาจให้แก่รัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการจำหน่ายหุ้น ซึ่งเมื่อได้แก้ไขกฎหมายหลักแล้ว ก็อาจจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายข้างเคียงที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน หลังจากขั้นตอนตามกฎหมายเสร็จสิ้นแล้ว ก็จะเป็นขั้นตอนการพิจารณากลยุทธ์ในการแปรรูป รัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ต่อไป

กลยุทธ์ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ในการกำหนดกลยุทธ์ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจนี้จะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วยกระทรวงการคลัง และกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ องค์การรัฐวิสาหกิจและบริษัทที่ปรึกษา หน่วยงานเหล่านี้จะศึกษาหาแนวทาง และกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ประเด็นที่จะใช้ในการวิเคราะห์กิจการขั้นต้นคือการวิเคราะห์ทางการเงิน ซึ่งจะประกอบไปด้วยการวัดความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนหรือความคล่องตัวของกิจการ อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้และระยะเวลาการเก็บหนี้โดยเฉลี่ย การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของการเป็นเจ้าของหรือทุน เป็นต้น เนื่องจากรัฐวิสาหกิจหลายแห่งได้กู้ยืมเงินมาดำเนินการ จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ด้วยว่าสถานะของกิจการที่มีกำไรหรือรายได้เหนือรายจ่าย พอที่จะใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ที่ได้กู้ยืมมาหรือไม่ การคาดคะเนหนี้สินและการประมาณส่วนของเจ้าของ รวมตลอดถึงการวางแผนการเงินในระยะยาว เมื่อดำเนินการได้ข้อมูลเหล่านี้แล้ว ถ้าหากพิจารณาเห็นว่ากิจการนี้จะต้องแปรรูปแล้ว ก็จะต้องมีประเด็นเกี่ยวกับการตราคารุกิจ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนมาก ดังเช่นการใช้หลักต้นทุนเดิมหักค่าเสื่อมราคา หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า Book Value หรือการใช้วิชาการตามมูลค่าตลาด ซึ่งประเด็นเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนของผู้ถือหุ้นที่มีต่อผลตอบแทนในอนาคต หรือการคำนวณมูลค่าของส่วนของเจ้าของ ซึ่งก็จะต้องมีประเด็นเกี่ยวกับขนาดและขอบเขตของกิจการกำไรที่คาดว่าจะได้รับ ประมาณเงินทุนที่ต้องการและประมาณอัตราผลตอบแทน เป็นต้น กิจกรรมขั้นต่อไปของกระบวนการในขั้นนี้คือ การพิจารณาแนวทางการจัดการเกี่ยวกับหุ้น ซึ่งอาจแบ่งเป็นหุ้นบุริมสิทธิหรือหุ้นสามัญ รวมตลอดถึงบทบาทของรัฐต่อลักษณะการถือหุ้นต่าง ๆ เป็นต้น

การศึกษาในขั้นนี้นับว่ามีความสำคัญมาก และต้องอาศัยความชำนาญของที่ปรึกษาระดับสูงทีเดียว ทั้งนี้เพื่อการวิเคราะห์การเงินและแนวโน้มธุรกิจ รวมตลอดถึงการกำหนดกลยุทธ์ และการแปรรูปแบบการแปรรูปรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ทั้งนี้เพราะรัฐวิสาหกิจบางแห่งมิได้นำหุ้นออกขายในตลาดหุ้นแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจขายให้เอกชน หรือธุรกิจขนาดใหญ่รายเดียวก็มี ในกรณีของประเทศอังกฤษนั้น บทบาทเหล่านี้จะตกอยู่กับธนาคารเพื่อการลงทุน (Merchant Bank) เป็นส่วนใหญ่ เช่น Kleinwort Benson, Hill Samuel, Schroder Wagg, Rothschild เป็นต้น บทบาทของที่ปรึกษาเหล่านี้ยังรับเป็นผู้รับประกันการจัดจำหน่าย (Underwriter) หุ้นให้ด้วย

การจัดทำการเชิญชวนซื้อหุ้น

ในการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของประเทศอังกฤษนั้น กิจกรรมต่าง ๆ ได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับเป้าหมายการแปรรูปของรัฐบาล ดังนั้นงานขั้นต้นที่กิจการรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ จะทำคือ การแถลงให้พนักงานทั้งหลายได้ทราบถึงหลักการและวิธีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของตน รวมถึงการแจ้งให้พนักงานได้ทราบถึงนโยบายที่พนักงานแต่ละคน หรือกลุ่มจะได้เป็นเจ้าของกิจการ การแถลงนโยบายเช่นนี้จะกระทำทุกรูปแบบ เช่น เอกสารเผยแพร่ ภาพยนตร์ และบทสัมภาษณ์ เป็นต้น และในการแถลงเช่นนี้ผู้บริหารระดับสูง เช่น ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้จัดการใหญ่จะเป็นผู้ดำเนินการชักนำด้วยตนเอง นอกเหนือจากการชักนำโดยผู้บริหารระดับสูงแล้ว ในการเชิญชวนซื้อหุ้นนั้น จะมีการจัดทำหนังสือเสนอเทศการขายหุ้น (Prospectus) อีกด้วย ซึ่งถือกันว่าเค้าโครงของหนังสือเสนอเทศการขายหุ้น (Prospectus) นี้มีความสำคัญต่อการดำเนินการขายหุ้นอยู่เป็นอันมาก

เค้าโครงของหนังสือเสนอเทศการขายหุ้น (Prospectus) โดยสังเขป

1. หนังสือเสนอเทศการขายหุ้น หนังสือนี้นับว่าเป็นเครื่องชี้นำที่สำคัญอย่างหนึ่งในการขายหุ้นของกิจการใด ๆ ก็ตาม ดังนั้นการจัดทำจึงต้องทำขึ้นอย่างปราณีตรอบคอบ ในหนังสือเชิญชวนนี้จะแสดงสภาพของกิจการและธุรกิจเกือบทุกด้าน การจัดทำเอกสารฉบับนี้จะมีขั้นตอนสำคัญ ๆ คือการจัดทำกำหนดเวลาดำเนินงาน การกำหนดข้อตกลง และมาตรการหรือวิธีการในการขายหุ้น การจัดทำจะต้องพิจารณาว่า หุ้นที่เสนอขายนี้จะนำออกสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งใดบ้างภายในประเทศหรือต่างประเทศ เพราะตลาดแต่ละแห่งจะมีเงื่อนไขต่างกันไป ซึ่งเอกสารนี้จะต้องจัดทำให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์

2. สารระของหนังสือเสนอเทศการขายหุ้น สารระสำคัญของเอกสารนี้จะกำหนดลักษณะและประเภทของหุ้นที่จะจำหน่ายไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้สนใจได้ทราบถึงเงื่อนไข ข้อตกลงที่มีระหว่างองค์การกับรัฐบาล หรือพรรคการเมืองฝ่ายค้าน และสภาพแรงงาน นอกนั้นก็กล่าวเกี่ยวกับประเภทของหุ้น การแบ่งหุ้นขายตามจำนวนต่าง ๆ ลักษณะการจำหน่ายภายในหรือต่างประเทศ สิทธิในการออกเสียงรวมถึงการแต่งตั้งกรรมการ และการจัดการดำเนินงาน และสิทธิในการรับเงินปันผล เป็นต้น อนึ่ง การสร้างเงื่อนไขในหนังสือเสนอเทศการขายหุ้นนี้ จะขึ้นอยู่กับว่าองค์การมีความต้องการอย่างไร เมื่อกำหนดแน่ชัดแล้ว บริษัทที่ปรึกษา ก็จะหาทางกำหนดไว้ต่อไป

3. ข้อกำหนดในการขายหุ้น ลักษณะหุ้นรัฐวิสาหกิจที่นำออกจำหน่ายนั้นมีปรากฏอยู่ 3 ลักษณะคือ หุ้นที่เปิดขายแก่มหาชนทั่วไป หุ้นที่ขายแก่พนักงานขององค์การโดยเฉพาะ และหุ้นที่กำหนดไว้เป็นของรัฐบาล โดยทั่วไปสิทธิของผู้ถือหุ้นจะคล้ายคลึงกัน จะมีข้อยกเว้นก็เฉพาะกรณีหุ้นที่จำหน่ายให้แก่รัฐบาล ซึ่งเรียกกันว่า Special Rights Redeemable Share หรือ Special Share หรือ Golden Share หุ้นประเภทนี้จะเป็นหุ้นที่ให้สิทธิแก่รัฐบาลในการเข้ามีส่วนดูแลกิจการตามสมควร สิทธิตามลักษณะหุ้นประเภทนี้คือ รัฐบาลมีกรรมการฝ่ายรัฐบาลเข้าร่วมคณะกรรมการบริหารกิจการได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ 2 คนเป็นอย่างมาก และหากกิจการนั้นต้องการแก้ไขหรือดำเนินการใด ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศนั้น จะต้องได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์จากผู้ถือหุ้นประเภทรัฐบาลนี้ก่อน เป็นต้น

ตามที่กล่าวถึงการดำเนินงานแปรรูปรัฐวิสาหกิจในต่างประเทศ กรณีตัวอย่างประเทศอังกฤษมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการดังกล่าวมีระดับขั้นตอนซับซ้อนเป็นอันมาก ทั้งทางด้านเชิงกฎหมาย การเงิน และการบริหาร นอกจากนั้นกิจกรรมแต่ละอย่างยังต้องเกี่ยวข้องกับสถาบันอื่น ๆ อีกมากมาย ฉะนั้นขั้นตอนเหล่านี้จะต้องกระทำไปด้วยความรอบคอบ เนื่องจากสถาบันที่มีอยู่ในอังกฤษต่างมีประสบการณ์ ความชำนาญ และความมั่นคงอันดับสูง ประเด็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจึงมีไม่มากนัก ขณะเดียวกันก็มีการดำเนินการแปรรูประหว่างปี ค.ศ.1981 - 1985 ไปหลายกิจการ โดยมีรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ กันไป จึงนับว่าเป็นกรณีตัวอย่างสำหรับการหารูปแบบที่เหมาะสม ในการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในประเทศไทยได้ หรืออาจใช้เป็นข้อเปรียบเทียบกับการดำเนินการของประเทศอื่นประกอบกันไปด้วย

ภาคผนวก ข
ตารางการแจกแจงข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม เปรียบเทียบระหว่างฝ่ายบริหารและ สพร. กฟผ.

ภูมิหลังของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	66	84.6	20	90.9
หญิง	12	15.4	2	9.1
2. อายุ				
20 - 30 ปี	-	-	-	-
31 - 40 ปี	-	-	3	13.6
41 - 50 ปี	16	20.5	16	72.7
51 - 60 ปี	62	79.5	3	13.6
3. การศึกษา				
ต่ำกว่า ปวช.	-	-	-	-
ปวช. / ม.6 หรือเทียบเท่า	-	-	8	36.4
ปวส.หรือเทียบเท่า	-	-	3	16.3
ปริญญาตรี	49	62.8	9	40.9
ปริญญาโท	29	37.2	1	4.5
สูงกว่าปริญญาโท	-	-	1	4.5
4. อายุงานใน กฟผ.				
1 - 3 ปี	-	-	-	-
6 - 10 ปี	-	-	-	-
11 - 15 ปี	-	-	-	-
16 - 20 ปี	3	3.8	10	45.5
21 - 25 ปี	14	17.9	6	27.3
26 - 30 ปี	33	42.3	3	13.6
มากกว่า 30 ปี	28	35.9	3	13.6

ตารางที่ 4.2 แสดงการรับทราบของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจนต้องขอรับการช่วยเหลือจาก IMF มีพันธะในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน การลดค่าเงินบาท การควบคุมอัตราดอกเบี้ยและการเพิ่มบทบาทของเอกชนในรัฐวิสาหกิจ

การรับทราบ	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ทราบ	72	92.3	17	77.3
พอทราบ	6	7.7	5	22.7
ไม่ทราบ	-	-	-	-

ตารางที่ 4.3 แสดงการประเมินสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและผลประทบของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีต่อ กฟผ. ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะทางเศรษฐกิจ และผลกระทบ	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การประเมินสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย				
ดีมาก	-	-	-	-
ดี	-	-	-	-
ปานกลาง	20	25.6		
แย่	48	61.5		
แย่มาก	8	10.3		
2. การประเมินผลกระทบจากปัญหาทางเศรษฐกิจ				
ต่อ กฟผ.				
มากที่สุด	19	24.4	10	45.5
มาก	54	69.2	8	36.4
ปานกลาง	1	1.3	3	13.6
น้อย	1	1.3	-	-
น้อยมาก	-	-	-	-

ตารางที่ 4.4 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีต่อ กฟผ.

เรื่องที่มีผลกระทบต่อ กฟผ.	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. หนี้สิน กฟผ.เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน	77	98.7	21	95.5
2. ประสบปัญหาในการหาเงินกู้เพิ่ม	58	74.4	13	59.1
3. รายได้ กฟผ. ลดลงเนื่องจากขายไฟฟ้าได้น้อยลง	71	91.1	17	77.3
4. กำลังผลิตสำรองสูงขึ้น	70	89.7	16	72.7
5. ปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน	71	91.1	12	54.5
6. การลดอัตรากำลัง	34	43.6	11	50.0
7. การลดสวัสดิการ	16	20.5	5	22.7
8. การแปรรูป กฟผ.	41	52.6	11	50.0
9. อื่น ๆ	11	14.1	3	13.6

ตารางที่ 4.5 เรื่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความกระทบต่อ กฟผ. มากที่สุด

ฝ่ายบริหาร กฟผ.	สพร.กฟผ.
1. ปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน (29.5 %)	1. หนี้สิน กฟผ. เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน (50.0 %)
2. หนี้สิน กฟผ. เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน (28.2 %)	2. รายได้ กฟผ. ลดลงเนื่องจากขายไฟฟ้าได้น้อยลง (22.7 %)
3. รายได้ กฟผ. ลดลงเนื่องจากขายไฟฟ้าได้น้อยลง (20.5 %)	3. การแปรรูป กฟผ. (9.1 %)
4. กำลังผลิตสำรองสูงขึ้น (9.0 %)	4. การลดอัตรากำลัง (4.5 %)
5. การแปรรูป กฟผ. (7.7%)	5. อื่น ๆ (4.5 %)
6. ประสบปัญหาในการหาเงินกู้เพิ่ม (2.6 %)	

ตารางที่ 4.6 แสดงการรับทราบของผู้ตอบแบบสอบถามว่าการแปรรูปรัฐวิสาหกิจรวมทั้ง กฟผ. เป็นนโยบายของรัฐบาล

การรับทราบ	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ทราบ	77	98.7	20	90.9
ไม่ทราบ	-	-	1	4.5

ตารางที่ 4.7 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนโยบายของรัฐในเรื่องการแปรรูป กฟผ. หากประเทศไทยไม่มีความจำเป็นต้องขอรับการช่วยเหลือจาก IMF

ความเห็น	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ต้องมีการแปรรูปตามกระแสโลกอยู่แล้ว	31	39.7	-	-
2. ต้องมีการแปรรูป แต่อาจใช้เวลานานกว่าปัจจุบัน	44	56.4	8	36.4
3. ยังไม่มีความจำเป็นต้องแปรรูป ณ ขณะนี้	3	3.8	13	59.1
4. ไม่แน่ใจ	-	-	1	4.5

ตารางที่ 4.8 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปริมาณและความชัดเจนในการรับทราบข้อมูลการแปรรูป กฟผ.

การรับทราบข้อมูลการแปรรูป	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ปริมาณการรับทราบข้อมูล				
มาก	50	64.1	16	72.7
ปานกลาง	27	34.6	5	22.7
น้อย	1	1.3	1	4.5
ไม่เคยรับทราบ	-	-	-	-

ตารางที่ 4.8 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปริมาณและความชัดเจนในการรับทราบข้อมูลการแปรรูป กฟผ.

การรับทราบข้อมูลการแปรรูป	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2. ความชัดเจนของข้อมูล				
ชัดเจนมาก	7	9.0	1	4.5
ชัดเจน	49	62.8	9	40.9
คลุมเครือ	20	25.6	9	40.9
สับสน	2	2.6	3	13.6

ตารางที่ 4.9 แสดงแหล่งข้อมูลการแปรรูป กฟผ. ที่ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบ

แหล่งข้อมูลการแปรรูป กฟผ.	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. จากผู้บังคับบัญชา	67	85.9	6	27.3
2. จากเพื่อนร่วมงาน	34	43.6	7	31.8
3. จากเอกสารเผยแพร่ของ กฟผ.	71	91.0	14	63.6
4. จากเอกสารเผยแพร่ของ สพร.กฟผ.	32	41.0	19	86.4
5. จากการเข้าไปร่วมประชุมงานที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป	51	65.4	12	54.5
6. จากแหล่งข่าววงในที่เชื่อถือได้ แต่ไม่มีเอกสารยืนยัน	14	17.9	3	13.6
7. จากหนังสือพิมพ์	44	56.4	13	59.1
8. จากวิทยุ	27	34.6	7	31.8
9. จากโทรทัศน์	30	38.5	8	36.4
10. จากบุคคลอื่น / หน่วยงานราชการภายนอก	18	23.1	4	18.2
11. จากแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	50	64.1	12	54.5
12. อื่น ๆ	3	3.8	1	4.5

ตารางที่ 4.10 แสดงแหล่งข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความน่าเชื่อถือที่สุด

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
1. จากเอกสารเผยแพร่ของ กฟผ.	(26.9 %)	1. จากเอกสารเผยแพร่ของ สพร.กฟผ.	(54.5 %)
2. จากผู้บังคับบัญชา	(23.1 %)	2. จากแผนแม่บทการแปรรูป รัฐวิสาหกิจ	(27.3 %)
3. จากการได้เข้าร่วมประชุมงานที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป	(21.8 %)	3. จากเอกสารเผยแพร่ของ กฟผ.	(4.5 %)
4. จากแผนแม่บทการแปรรูป รัฐวิสาหกิจ	(15.4 %)	4. จากหนังสือพิมพ์	(4.5 %)
5. จากเอกสารเผยแพร่ของ สพร.กฟผ.	(1.3 %)		
6. จากข่าววงในที่เชื่อถือได้ แต่ไม่มีเอกสารยืนยัน	(1.3 %)		
7. จากบุคคลอื่น/หน่วยงานราชการ ภายนอก	(1.3 %)		
หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 9.0%		หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 9.1%	

ตารางที่ 4.11 แสดงการประเมินคุณภาพโดยรวมของข้อมูลข่าวสารการแปรรูป กฟผ. ที่ได้รับ

การประเมิน	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลางพอเชื่อถือได้	30	38.5	3	13.6
2. ให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน มีความโน้มเอียงในทางสนับสนุนการแปรรูป	11	14.1	10	45.5
3. ให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน มีความโน้มเอียงในทางคัดค้านการแปรรูป	2	2.6	-	-

ตารางที่ 4. 11 (ต่อ) แสดงการประเมินคุณภาพโดยรวมของข้อมูลข่าวสารการแปรรูป กฟผ. ที่ได้รับ

การประเมิน	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. มีทั้งข้อมูลสนับสนุนและคัดค้านการแปรรูป แต่มีข้อมูลสนับสนุนมากกว่า	7	9.0	1	4.5
5. มีทั้งข้อมูลสนับสนุนและคัดค้านการแปรรูป แต่มีข้อมูลคัดค้านมากกว่า	3	3.8	3	13.6
6. ขาดข้อมูลความเห็นในส่วนของคน	5	6.4	-	-
7. มีการแบ่งส่วนพูดเฉพาะเรื่อง ไม่พูดถึงองค์รวมทำให้สับสน	3	3.8	2	9.1
8. มีความไม่แน่นอนในทิศทาง มีการเปลี่ยนแปลงไปมาเป็นระยะ	13	16.7	-	-
9. เน้นหลักการมากกว่าเปลี่ยนตามกระแส	1	1.3	-	-
10. เปลี่ยนไปตามกระแสมากกว่าหลักการ	1	1.3	1	4.5
11. อื่น ๆ	1	1.3	1	4.5

ตารางที่ 4.12 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูป ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบสอบถาม
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
1. การแปรรูป กฟผ. เป็นนโยบายของรัฐที่เราไม่อาจหลีกเลี่ยงได้	20.5	61.5	3.8	10.3	1.3	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
2. กฟผ. ควรรับนโยบายของรัฐมาปฏิบัติโดยปราศจากข้อโต้แย้งใด ๆ	2.6	14.1	10.3	60.3	7.7	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
3. กฟผ. ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเอง	41.0	52.6	-	2.6	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	54.5	45.5	-	-	-	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบสอบถาม
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
4. การแปรรูป กฟผ. น่าจะมีบรรยากาศที่ดีกว่านี้ หาก กฟผ. เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางมาตั้งแต่ต้น	37.2	50.0	5.1	2.6	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	63.6	31.8	-	-	4.5	
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานมีความสำคัญกว่ารูปแบบที่เหมาะสมในการแปรรูป	17.9	38.5	16.7	19.2	1.3	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	59.1	36.4	-	-	4.5	
6. การแปรรูปต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและผู้รู้ในแต่ละสาขาดังนั้น รูปแบบที่ดีและเหมาะสมจึงมีความสำคัญในอันดับต้น การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานมีความสำคัญในอันดับที่รองลงไป	16.7	53.8	6.4	14.1	2.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	4.5	27.3	4.5	36.4	27.3	
7. การแปรรูปเป็นเพียงวิธีการทำให้หน่วยงานอยู่รอดและลดภาระของรัฐ หากสามารถหาวิธีแก้ปัญหาลงมือได้ การแปรรูปก็ไม่จำเป็น	14.1	34.6	9.0	34.6	1.3	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	45.5	45.5	-	9.1	-	
8. การทำให้หน่วยงานอยู่รอดและลดภาระของรัฐเป็นเพียงผลพลอยได้จากการแปรรูป แต่อุดมการณ์ประชาธิปไตย และแนวคิดทุนนิยมที่ให้ความสำคัญกับภาคเอกชนในการมีบทบาททางเศรษฐกิจคือเป้าหมายที่แท้จริงในการแปรรูป	10.3	41.0	17.9	20.5	2.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	40.9	31.8	9.1	4.5	13.6	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบ สอบถาม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
9. การแปรรูป กฟผ. เป็นผลมาจากความจำเป็นหลาย ๆ ด้าน ทั้งความจำเป็นภายในของ กฟผ. และความจำเป็นของรัฐซึ่งประสบปัญหาเศรษฐกิจ อุดมการณ์ในการลดบทบาทของรัฐในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระแสโลกที่ประเทศไทย ไม่อาจทัดทานได้	17.9 9.1	65.4 9.1	5.1 9.1	7.7 45.5	- 27.3	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
10. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ในปัจจุบันเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา ระยะยาวมากกว่าการแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า	15.4 4.5	48.7 31.8	11.5 -	16.7 50.0	2.6 13.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
11. นโยบายการแปรรูป กฟผ. โดยการแยกหน้าที่ในการผลิต ตลาดกลาง และการซื้อขาย ไฟฟ้า ระบบส่ง ระบบจัด จำหน่ายรวมทั้งกวมมีหน่วยงาน กำกับดูแลอิสระ ซึ่งใช้กันในประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นแนวทางที่ยอมรับได้	5.1 -	51.3 -	25.6 27.3	9.0 54.5	1.3 18.2	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบสอบถาม
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
12. การแปรรูปกิจการไฟฟ้าและการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระสามารถเตรียมการไปพร้อมกันได้ แต่เนื่องจากบทบาทการกำกับดูแลมีความสำคัญต่อการแข่งขันในกิจการและประโยชน์ของผู้บริโภค จึงมีความจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์และจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระขึ้นก่อนการนำแนวทางการแปรรูปกิจการไฟฟ้าไปปฏิบัติ	33.3	46.2	9.0	6.4	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	22.7	27.3	4.5	31.8	13.6	
13. องค์กรกำกับดูแลอิสระคือผู้ควบคุมการแข่งขันและการประกอบการให้มีความเป็นธรรมและเป็นหลักประกันในการพิทักษ์ประโยชน์ของผู้บริโภค	37.2	50.0	7.7	1.3	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	22.7	40.9	9.1	13.6	13.6	
14. องค์กรกำกับดูแลอิสระเป็นเพียงหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาเพียงเพื่อให้เห็นว่าการแปรรูปกิจการไฟฟ้าน่าจะมีความชอบธรรมเท่านั้น ในทางปฏิบัติอาจเป็นเพียงสื่อกระดาษที่ไม่อาจพิทักษ์ผลประโยชน์ของผู้บริโภคได้อย่างเต็มที่	11.5	33.3	10.3	32.1	7.7	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	50.0	22.7	4.5	9.1	13.6	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูป ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบสอบถาม
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
15. หลักการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระเป็นสิ่งที่ดี แต่ในประเทศไทยอาจมีปัญหาในการกำหนดกฎเกณฑ์และปัญหาในการเลือกคนที่เหมาะสมและสุจริตยุติธรรมมาปฏิบัติหน้าที่	21.8 50.0	51.3 31.8	11.5 4.5	10.3 -	- 13.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
16. การตรวจสอบจากสาธารณะและจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจะช่วยให้การกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับ ดูแล และการสรรหา ผู้มาทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้ามีความเหมาะสม โปร่งใสได้	15.4 18.2	65.4 59.1	10.3 4.5	3.8 4.5	- 13.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
17. การแยกตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าออกจากผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายและระบบส่งเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม	3.8 9.1	67.9 27.3	17.9 27.3	5.1 22.7	- 13.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
18. ตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าจะช่วยให้เกิดการ แข่งขันในกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้า และจะส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับบริการในราคาที่ดีที่สุด เนื่องจากมีการแข่งขัน	11.5 4.5	46.2 18.2	28.2 9.1	10.3 27.3	- 40.9	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
19. แม้มีตลาดกลางในการซื้อขายไฟฟ้า แต่ผู้ผลิตอาจมีการตกลงกันเป็นการภายใน ในการเสนอราคาได้	11.5 36.4	53.8 31.8	16.7 -	14.1 18.2	- 13.6	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปร
รูป ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบ สอบถาม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
20. การมีระบบตรวจสอบควบคุม กำกับดูแลที่ดีและมีคุณธรรม (Good Governance) โดยมี อำนาจรัฐสนับสนุนจะช่วยให้ ระบบที่สร้างไว้เป็นประโยชน์ต่อ ผู้บริโภคมมากที่สุด	24.4	61.5	9.0	1.3	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
	18.2	45.5	9.1	13.6	13.6	
21. สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะยาวที่ กฟผ. ทำไว้กับบริษัทผู้ผลิตไฟฟ้า เอกชน จะเป็นอุปสรรคต่อระบบ ตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า	23.1	57.7	10.3	6.4	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
	45.5	36.4	9.1	-	9.1	
22. มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุง แก้ไขสัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะ ยาวก่อนการจัดตั้งตลาดกลาง ซื้อขายไฟฟ้า เพื่อให้เอื้อต่อการ แข่งขันเสรี	21.8	56.4	10.3	7.7	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
	27.3	59.1	9.1	-	4.5	
23. ภาพของกิจการไฟฟ้าในอนาคต ในมุมมองของ กฟผ. และแนว ทางตามแผนแม่บทการแปรรูป รัฐวิสาหกิจเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน	3.8	47.4	20.5	23.1	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
	-	27.3	18.2	22.7	27.3	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบสอบถาม
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
24. ข้อแตกต่างประการสำคัญในการแปรรูป กฟผ. ระหว่างแนวทางของ กฟผ. และแนวทางของแผนแม่บทคือ เงื่อนไข โดย กฟผ. ต้องการให้ค่อยเป็นค่อยไปเมื่อมีความพร้อมในขณะที่แผนแม่บทมีการกำหนดกรอบเวลาที่จำเพาะเจาะจง	24.4	62.8	6.4	2.6	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	27.3	54.5	9.1	4.5	4.5	
25. แนวทางการต่อสู้ของ สพร. กฟผ. จะไม่มีการเสนอแนวทางการแปรรูปในกรอบใหญ่ทั้งระบบดังเช่น แผนแม่บทการแปรรูป แต่จะให้ความเห็นและเคลื่อนไหวเมื่อมีแนวทางรายละเอียดจากฝ่ายบริหารเป็นประเด็น ๆ ไป	10.3	46.2	28.2	7.7	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	31.8	31.8	-	31.8	4.5	
26. การปรับองค์กรภายในของ กฟผ. เป็นระยะ ๆ ที่ผ่านมาช่วยเตรียมความพร้อมของหน่วยงานทั้งทางด้านกายภาพขององค์กรและช่วยปรับสภาพความพร้อมในทางจิตวิทยาของผู้ปฏิบัติงานได้ในระดับหนึ่ง	5.1	67.9	14.1	10.3	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	4.5	31.8	13.6	40.9	9.1	
27. การปรับองค์กรเพื่อให้ถึงเป้าหมายสุดท้ายในแต่ละช่วงจะมีผลกระทบต่อบุคลากรส่วนหนึ่ง	16.7	73.1	3.8	3.8	-	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ.
	40.9	45.5	4.5	4.5	4.5	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวคิด รูปแบบ และวิธีการแปรรูปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กฟผ.

ประเด็นข้อความ	ความเห็น (%)					ผู้ตอบแบบ สอบถาม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
28. กฟผ. มีความพร้อมในการจัดทำ โครงการหรือแผนรองรับ บุคลากรที่ได้รับ (หรืออาจได้รับ) ผลกระทบจากการปรับเปลี่ยน องค์กร	- 13.6	24.4 13.6	24.4 9.1	42.3 36.4	2.6 27.3	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
29. หากมีการปรับเปลี่ยนองค์กรไม่ มีผลกระทบต่อการเมืองงานท่าของ ผู้ปฏิบัติงาน แม้จะมีการปรับ เปลี่ยนหน้าที่บ้าง เชื่อว่าความ วิตกกังวลของผู้ปฏิบัติงานจะ น้อยลงและการยอมรับการแปร รูปจะมีมากกว่านี้	19.2 9.1	52.6 59.1	12.8 9.1	9.0 18.2	3.8 4.5	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ
30. ปัญหาบุคลากรของ กฟผ. ใน ปัจจุบันเป็นปัญหาเรื่องคุณภาพ บุคลากรมากกว่าปัญหาเรื่องของ ปริมาณบุคลากร	15.4 13.6	32.1 45.5	5.1 -	34.6 31.8	7.7 9.1	ฝ่ายบริหาร สพร.กฟผ

ตารางที่ 4.13 แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับปริมาณงานและผลตอบแทนในอนาคตภายหลังการแยกหน่วยงาน กฟผ. ออกเป็นบริษัทเทียบกับ กฟผ. ในปัจจุบัน และการประเมินผลในภาพรวมภายหลังการเปลี่ยนแปลง

ความคาดหวังในอนาคต	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ปริมาณงาน				
มากขึ้น	54	69.2	16	72.7
เท่าเดิม	14	17.9	2	9.1
น้อยลง	7	9.0	2	9.1
2. ผลตอบแทนการทำงาน				
มากขึ้น	49	62.8	4	18.2
เท่าเดิม	23	29.5	4	18.2
น้อยลง	3	3.8	12	54.5
3. การประเมินผลในภาพรวมภายหลังการแปรรูป				
กฟผ.				
ดีขึ้น	48	61.5	1	4.5
แย่ลง	6	7.7	18	81.8
ไม่แตกต่างจากปัจจุบัน	19	24.4	2	9.1

ตารางที่ 4.14 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับจากการแปรรูป กฟผ.

ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับ	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ลดภาระการลงทุนในภาครัฐ	71	91.0	18	81.8
2. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กฟผ. ดีขึ้น	47	60.3	5	22.7
3. การบริการที่ดีขึ้น	43	55.1	3	13.6
4. ค่าบริการที่ถูกลง	16	20.5	3	13.6
5. มีทางเลือกในการรับบริการ	35	44.9	2	9.1

ตารางที่ 4.14 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามคิดประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับจากการแปรรูป กฟผ.

ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับ	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. มีส่วนร่วม มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ	48	61.5	6	27.3
7. สามารถตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้	32	41.0	5	22.7
8. ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ	25	32.1	-	-
9. ช่วยส่งเสริมตลาดเงิน ตลาดทุน	42	53.8	3	13.6
10. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ	36	46.2	2	9.1

ตารางที่ 4.15 สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะประโยชน์ต่อประเทศมากที่สุดจากการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
1. ลดภาระการลงทุนในภาครัฐ	(59.0 %)	1. ลดภาระการลงทุนในภาครัฐ	(45.5 %)
2. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กฟผ. ดีขึ้น	(12.8 %)	2. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กฟผ. ดีขึ้น	(4.5 %)
3. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ	(7.7 %)	3. สามารถตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้	(4.5 %)
4. ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ	(5.1 %)	4. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ	(4.5 %)
5. ช่วยส่งเสริมตลาดเงินตลาดทุน	(5.1 %)		
6. การบริการที่ดีขึ้น	(1.3 %)		
7. ค่าบริการที่ถูกลง	(1.3 %)		
8. มีทางเลือกในการรับบริการ	(1.3 %)		

หมายเหตุ ฝ่ายบริหารไม่ตอบคำถามนี้ 6.4 %

สพร.กฟผ. ไม่ตอบคำถามนี้ 40.9 %

ตารางที่ 4.16 สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุดจากการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
1. การบริการที่ดีขึ้น	(24.4 %)	1. มีส่วนร่วม มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ	(18.2 %)
2. มีทางเลือกในการรับบริการ	(23.1%)	2. การบริการที่ดีขึ้น	(9.1 %)
3. ค่าบริการที่ถูกลง	(17.9 %)	3. ค่าบริการที่ถูกลง	(9.1 %)
4. ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ	(10.3 %)	4. มีทางเลือกในการรับบริการ	(9.1 %)
5. มีส่วนร่วม มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ	(6.4 %)	5. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กฟผ. ดีขึ้น	(4.5 %)
6. สามารถตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้	(6.4 %)	6. สามารถตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้	(4.5 %)
7. ลดภาระการลงทุนภาครัฐ	(1.3 %)		

หมายเหตุ ฝ่ายบริหารไม่ตอบคำถามนี้ 10.3 %

○ สพร.กฟผ. ไม่ตอบคำถามนี้ 45.5 %

ตารางที่ 4.17 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามถึงผลเสียที่อาจมีต่อประเทศและประชาชนจากการแปรรูป กฟผ.

ผลเสียที่อาจมีต่อประเทศและประชาชน	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมาเป็นการผูกขาดโดยเอกชน	59	75.6	21	95.5
2. การบริการอาจไม่ดีขึ้นเนื่องจากลักษณะของกิจการเป็นการผูกขาดโดยธรรมชาติ	26	33.3	10	45.5

ตารางที่ 4.17 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามถึงผลเสียที่อาจมีต่อประเทศและประชาชนจากการแปรรูป กฟผ.

ผลเสียที่อาจมีต่อประเทศและประชาชน	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3. ค่าบริการคงไม่ถูกเนื่องจากมีการฮั้วราคา	37	47.4	17	77.3
4. การครอบครองกิจการโดยต่างชาติ	45	57.7	20	90.9
5. กิจการประกอบการได้กำไร แต่รัฐเก็บภาษีได้น้อย เนื่องจากมีการโอนเงินซึ่งอ้างเป็นต้นทุนในการ ประกอบการไปต่างประเทศ	17	21.8	16	72.7
6. กิจการพลังงานของประเทศถูกควบคุมโดยบริษัท ต่างประเทศไม่กี่บริษัท	40	51.3	17	77.3
7. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาอาจทำได้ยากเนื่อง จากเป็นสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ	29	37.2	15	68.2
8. ต้นทุนด้านพลังงานของโรงงานอุตสาหกรรมสูงขึ้น	15	19.2	12	54.5
9. มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ	37	47.7	20	90.9
10. การมุ่งแสวงหากำไรมากเกินไปของเอกชนจนละ เลยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด คุ้มค่า และการรักษาสิ่งแวดล้อม	46	59.0	14	63.6

ตารางที่ 4.18 สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะเป็นผลเสียต่อประเทศมากที่สุดจากการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
1. การครอบครองกิจการโดยต่างชาติ	(24.4 %)	1. มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	(45.5 %)
2. มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	(16.7 %)	2. เปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมาเป็นการผูกขาดโดยเอกชน	(13.6 %)
3. การมุ่งแสวงหากำไรมากเกินไปของเอกชนจนละเลยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	(16.7 %)	3. การครอบครองกิจการโดยต่างชาติ	(9.1 %)
4. เปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมาเป็นการผูกขาดโดยเอกชน	(15.4 %)	4. กิจการพลังงานของประเทศถูกควบคุมโดยบริษัทต่างประเทศไม่ก็บริษัท	(9.1 %)
5. กิจการพลังงานของประเทศถูกควบคุมโดยบริษัทต่างประเทศไม่ก็บริษัท	(11.5 %)	5. การมุ่งแสวงหากำไรมากเกินไปของเอกชนจนละเลยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด คุ่มค่าและการรักษาสิ่งแวดล้อม	(9.1 %)
6. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาอาจทำได้ยากเนื่องจากเป็นสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ	(2.6 %)		
7. การบริการอาจไม่ดีขึ้นเนื่องจากลักษณะกิจการเป็นการผูกขาดโดยธรรมชาติ	(1.3 %)		
8. ค่าบริการไม่ถูกลงเนื่องจากมีการฮั้วราคา	(1.3 %)		

ตารางที่ 4.18 (ต่อ) สิ่ง que ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะเป็ผลเสียต่อประเทศมากที่สุดจากการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.
9. กิจการประกอบการได้กำไรแต่ รัฐเก็บภาษีได้น้อยเนื่องจากมี การโอนเงินซึ่งอ้างเป็ต้นทุนใน การประกอบการไปต่างประเทศ	(1.3 %)	
10. ต้นทุนด้านพลังงานของโรงงาน อุตสาหกรรมสูงขึ้	(1.3 %)	

ตารางที่ 4.19 สิ่ง que ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะเป็ผลเสียต่อประชาชนมากที่สุดจากการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.
1. ค่าบริการไม่ถูกลงเนื่องจากมี การฉ้อราคา	(32.1 %)	1. ค่าบริการไม่ถูกลงเนื่องจากมี การฉ้อราคา (63.6 %)
2. การมุ่งแสวงหากำไรมากเกินไป ของเอกชนจนละเลยการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ประหยัดคุ้มค่า และการรักษา สิ่งแวดล้อม	(19.2 %)	2. เปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมา เป็การผูกขาดโดยเอกชน (13.6 %)
3. เปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมา เป็การผูกขาดโดยเอกชน	(15.4 %)	3. การบริการอาจไม่มีขึ้เนื่องจาก ลักษณะกิจการเป็การผูกขาด โดยธรรมชาติ (4.5 %)
4. การบริการอาจไม่มีขึ้เนื่องจาก ลักษณะกิจการเป็การผูกขาด โดยธรรมชาติ	(10.3 %)	4. ต้นทุนด้านพลังงานของโรงงาน อุตสาหกรรมสูงขึ้ (4.5 %)

ตารางที่ 4.19 (ต่อ) สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะเป็นผลเสียต่อประชาชนมากที่สุดจากการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.
5. ต้นทุนด้านพลังงานของโรงงาน อุตสาหกรรมสูงขึ้น	(3.8 %)	
6. มีผลกระทบต่อความมั่นคงของ ประเทศ	(3.8 %)	
7. การครอบครองกิจการโดย ต่างชาติ	(2.6 %)	
8. กิจการประกอบการได้กำไรแต่ รัฐเก็บภาษีได้น้อยเนื่องจากมี การโอนเงินซึ่งอ้างเป็นต้นทุนใน การประกอบการไปต่างประเทศ	(1.3 %)	
9. กิจการพลังงานของประเทศถูก ควบคุมโดยบริษัทต่างประเทศ ไม่ก็บริษัท	(1.3 %)	

ตารางที่ 4.20 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหุ้นของบริษัท กฟผ. ในอนาคต

ประเด็น	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. สัดส่วนการถือหุ้นของ กฟผ. ในหน่วยธุรกิจที่แยก ออกไปเป็นบริษัท				
น้อยกว่าร้อยละ 25	5	6.4	-	-
ร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 50	55	70.5	2	9.1
ร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 80	16	20.5	8	36.4
มากกว่าร้อยละ 80	-	-	8	36.4

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหุ้นของบริษัท กฟผ. ในอนาคต

ประเด็น	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2. ความจำเป็นในการกำหนดสัดส่วนการถือครองหุ้นบริษัท กฟผ. ของต่างชาติ	จำเป็น	68	12	54.5
	ไม่จำเป็น	6	3	13.6
3. ราคาหุ้นที่ขายให้ต่างชาติ	ควรเป็นไปตามราคาตลาด	12	-	-
	กำหนดให้สูงกว่าจำหน่ายให้คนไทย	21	13	59.1
	ขึ้นกับการเจรจาตกลงและปริมาณที่ซื้อซึ่งต้องสูงกว่าหรือเท่าราคาตลาด	43	5	22.7
4. หากมีการขายหุ้นบริษัทของ กฟผ. ท่านจะซื้อหรือไม่	ซื้อ	53	-	-
	ไม่ซื้อ	4	18	81.8
	ไม่แน่ใจ	18	3	13.6

ตารางที่ 4.21 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อหลักประกันการมีงานทำ/การมีรายได้ หากถูกปรับลดอัตรากำลังภายหลังการแปรรูป กฟผ.

ประเด็น	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การมีหลักประกันการมีงานทำ/การมีรายได้ภายหลังการแปรรูปกับทิศทางในการยอมรับการแปรรูป	ยอมรับมากขึ้น	65	6	27.3
	ต่อต้านมากขึ้น	-	9	40.9
	ไม่มีผลต่อทัศนคติในการยอมรับ	12	5	22.7

ตารางที่ 21 (ต่อ) แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อหลักประกันการมีงานทำ/การมีรายได้ หากถูกปรับลดอัตราค่าจ้างภายหลังการแปรรูป กฟผ.

ประเด็น	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2. จำนวนผลตอบแทนหากถูกปรับลดอัตราค่าจ้างเทียบกับค่าจ้างเดิมโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้				
เท่ากับเงินเดือนเดิม	32	41.0	13	59.1
80 % ของเงินเดือนเดิม	11	14.1	1	4.5
70 % ของเงินเดือนเดิม	11	14.1	3	13.6
60 % ของเงินเดือนเดิม	5	6.4	-	-
50 % ของเงินเดือนเดิม	9	11.5	2	9.1
40 % ของเงินเดือนเดิม	1	1.3	-	-
30 % ของเงินเดือนเดิม	1	1.3	-	-
น้อยกว่า 30 % ของเงินเดือนเดิม	2	2.6	-	-
3. ความยาวนานของหลักประกันการมีงานทำหรือการมีรายได้หากถูกปรับลดอัตราค่าจ้าง โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้				
1 - 3 ปี	13	16.7	10	45.5
4 - 6 ปี	34	43.6	4	18.2
7 - 9 ปี	15	19.2	1	4.5
10 - 12 ปี	10	12.8	4	18.2

ตารางที่ 4.22 แสดงความกังวลของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการแปรรูป กฟผ.

เรื่องที่กังวล	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ความโปร่งใสในการดำเนินการ	28	35.9	16	72.7
2. ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน กฟผ.	52	66.7	11	50.0
3. ความพร้อมของ กฟผ.	34	43.6	8	36.4
4. ความพร้อมโดยรวมของผู้เกี่ยวข้องในกิจการไฟฟ้า	40	51.3	7	31.8
5. การเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มธุรกิจ หรือกลุ่มการเมืองมากกว่าประโยชน์ประชาชน	43	55.1	14	63.6
6. การเอื้อประโยชน์ในกลุ่มผู้บริหาร กฟผ.	9	11.5	17	77.3
7. การเอื้อประโยชน์ในกลุ่มแกนนำ สพร.กฟผ.	5	6.4	-	-
8. ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	40	51.3	6	27.3
9. การใช้ความรุนแรงในการเปลี่ยนแปลง/ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง	28	35.9	3	13.6
10. ผลกระทบต่อรายได้ สวัสดิการ และอนาคตของตนเอง	18	23.1	13	59.1
11. การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจเอกชนไทย	17	21.8	12	54.5
12. การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจต่างชาติ	34	43.6	15	68.2
13. ผลการแปรรูปไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	44	56.4	10	45.5
14. ประชาชนอาจไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ จากการแปรรูป	43	55.1	17	77.3
15. รัฐเสียประโยชน์มากกว่าได้จากการแปรรูป	19	24.4	17	77.3
16. ไม่มีความกังวล	2	2.6	-	-

ตารางที่ 4.23 เรื่องที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามกังวลมากที่สุดในการแปรรูป กฟผ.

ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
1. การเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มธุรกิจหรือกลุ่มการเมืองมากกว่าประโยชน์ประชาชน	(14.1 %)	1. การเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มธุรกิจหรือกลุ่มการเมืองมากกว่าประโยชน์ประชาชน	(27.3 %)
2. ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน กฟผ.	(11.5%)	2. ผลกระทบต่อรายได้ สวัสดิการ และอนาคตของ กฟผ.	(22.7 %)
3. ประชาชนอาจไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ จากการแปรรูป	(11.5 %)	3. การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจต่างชาติ	(13.6 %)
4. ความพร้อมโดยรวมของผู้เกี่ยวข้องในกิจการไฟฟ้า	(9.0 %)	4. ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน กฟผ.	(9.1 %)
5. การใช้ความรุนแรงในการเปลี่ยนแปลง/ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง	(9.0 %)	5. ความโปร่งใสในการดำเนินการ	(4.5 %)
6. ความโปร่งใสในการดำเนินการ	(6.4 %)	6. ความพร้อมของ กฟผ.	(4.5 %)
7. การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจต่างชาติ	(6.4 %)	7. ประชาชนอาจไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ จากการแปรรูป	(4.5 %)
8. ผลการแปรรูปไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	(6.4 %)	8. รัฐเสียประโยชน์มากกว่าได้จากการแปรรูป	(4.5 %)
9. ผลกระทบต่อรายได้ สวัสดิการ และอนาคตของตนเอง	(5.1 %)		
10. ความพร้อมของ กฟผ.	(3.8 %)		
11. ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	(3.8 %)		
12. การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจเอกชนไทย	(1.3 %)		
13. รัฐเสียประโยชน์มากกว่าได้จากการแปรรูป	(1.3 %)		

ตารางที่ 4.24 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในกรณีที่สามารถเลือกได้ ควรแปรรูป กฟผ. หรือไม่

ความเห็นต่อการแปรรูป กฟผ. กรณีที่สามารถเลือกได้	ฝ่ายบริหาร กฟผ.		สพร.กฟผ.	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ควรแปรรูป กฟผ.	63	80.8	1	4.5
ไม่ควรแปรรูป กฟผ.	12	15.4	19	86.4
ไม่ตอบ	3	3.8	2	9.1

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแบบสอบถาม

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือความเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- 20 – 30 ปี 31 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่า ปวช. / ม.6 ปวช. / ปวส. หรือเทียบเท่า
ปริญญาตรี ปริญญาโท
 อื่น ๆ ระบุ.....

4. ท่านทำงานกับ กฟผ. มาเป็นเวลานานเท่าไร

- 1) 1 – 5 ปี 5) 21 – 25 ปี
 2) 6 – 10 ปี 6) 26 – 30 ปี
 3) 11 – 15 ปี 7) มากกว่า 30 ปี
 4) 16 – 20 ปี

5. ประเทศไทยประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจ จนต้องขอรับการช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ซึ่งนอกจากจะต้องกู้เงินจาก IMF แล้วยังมีพันธะกรณีในหลายด้านที่ต้องดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ อาทิ การแก้ไขปัญหาเสถียรภาพการเงิน การเพิ่มรายได้เข้ารัฐ การลดค่าเงินบาท การควบคุมอัตราดอกเบี้ย การเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในรัฐวิสาหกิจ ท่านทราบเรื่องเหล่านี้หรือไม่

- ทราบ พochtราบ
 ไม่ทราบ

6. ท่านคิดว่าสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยในขณะนี้อยู่ในสถานะใด

- ดีมาก ดี
 ปานกลาง แย่
 แย่มาก

7. ท่านคิดว่าการที่ประเทศประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อ กฟผ. มากเพียงใด

- มากที่สุด มาก
 ปานกลาง น้อย
 น้อยมาก

8. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันมีผลกระทบต่อ กฟผ. ในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนี้สิน กฟผ. เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน
 ประสบปัญหาในการหาเงินทุนเพิ่ม
 รายได้ กฟผ. ลดลงเนื่องจากขายไฟฟ้าได้น้อยลง
 กำลังผลิตสำรองสูงขึ้น
 ปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน
 การลดอัตรากำลัง
 การลดสวัสดิการ
 การแปรรูป กฟผ.
 อื่น ๆ ระบุ.....

9. จากผลกระทบตามข้อ 8 ท่านคิดว่าผลกระทบในเรื่องใดมากที่สุด โปรดระบุหมายเลขหัวข้อ.....

10. ท่านทราบหรือไม่ว่าการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (รวมทั้ง กฟผ. ด้วย) เป็นนโยบายของรัฐบาล

- ทราบ
 ไม่ทราบ

11. ถ้าประเทศไทยไม่มีความจำเป็นต้องขอรับการช่วยเหลือจาก IMF ท่านคิดว่านโยบายของรัฐต่อการแปรรูป กฟผ. จะเป็นเช่นไร
- ต้องมีการแปรรูปตามกระแสโลกอยู่แล้ว
 - ต้องมีการแปรรูป แต่อาจใช้เวลานานกว่าปัจจุบัน
 - ยังไม่มีความจำเป็นต้องแปรรูป ณ ขณะนี้
 - ไม่แน่ใจ
12. ท่านได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารการแปรรูป กฟผ. มากน้อยเพียงใด
- มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่เคยรับทราบ
13. ท่านทราบข้อมูลการแปรรูป กฟผ. จากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1) จากผู้บังคับบัญชา
 - 2) จากเพื่อนร่วมงาน
 - 3) จากเอกสารเผยแพร่ของ กฟผ.
 - 4) จากเอกสารเผยแพร่ของ สพร. กฟผ.
 - 5) จากการได้เข้าไปร่วมประชุมงานที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป
 - 6) จากแหล่งข่าววงในที่เชื่อถือได้ แต่ไม่มีเอกสารยืนยัน
 - 7) จากหนังสือพิมพ์
 - 8) จากวิทยุ
 - 9) จากโทรทัศน์
 - 10) จากบุคคลอื่น / หน่วยงานราชการภายนอก
 - 11) จากแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
 - 12) อื่น ๆ ระบุ.....
14. ข้อมูลที่ท่านได้รับมีความชัดเจนเพียงใด
- ชัดเจนมาก
 - ชัดเจน
 - คลุมเครือ
 - สับสน
15. จากข้อ 13 ท่านคิดว่าแหล่งข้อมูลใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ระบุหัวข้อ.....

16. มองในแง่คุณภาพโดยรวมของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ท่านมีความเห็นอย่างไร

- 1) ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลางพอเชื่อถือได้
- 2) ให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน มีความโน้มเอียงในทางสนับสนุนการ
แปรรูป
- 3) ให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน มีความโน้มเอียงในทางคัดค้านการ
แปรรูป
- 4) มีทั้งข้อมูลสนับสนุนและคัดค้านการแปรรูป แต่มีข้อมูลสนับสนุนมากกว่า
- 5) มีทั้งข้อมูลสนับสนุนและคัดค้านการแปรรูป แต่มีข้อมูลคัดค้านมากกว่า
- 6) ขาดข้อมูลความเห็นในส่วนของประชาชน
- 7) มีการแบ่งส่วนพูดเฉพาะเรื่อง ไม่พูดถึงองค์รวมทำให้สับสน
- 8) มีความไม่แน่นอนในทิศทาง มีการเปลี่ยนแปลงไปมาเป็นระยะ
- 9) เน้นหลักการมากกว่าเปลี่ยนแปลงตามกระแส
- 10) เปลี่ยนไปตามกระแสมากกว่าหลักการ
- 11) อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2

ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อประโยคต่อไปนี้ โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความ
เห็นที่พอใจท่านที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การแปรรูป กฟผ. เป็นนโยบายของรัฐที่เราไม่ อาจหลีกเลี่ยงได้					
2. กฟผ. ควรรับนโยบายของรัฐมาปฏิบัติโดย ปราศจากข้อโต้แย้งใด ๆ					
3. กฟผ. ควรมีส่วนในการกำหนดอนาคตของ ตนเอง					
4. การแปรรูป กฟผ. น่าจะมีบรรยากาศที่ดีกว่านี้ หาก กฟผ. เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนด แนวทางมาตั้งแต่ต้น					

ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานมีความสำคัญกว่ารูปแบบที่เหมาะสมในการแปรรูป					
6. การแปรรูปต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและ ผู้รู้ในแต่ละสาขา ดังนั้น รูปแบบที่ดีและเหมาะสมจึงมีความสำคัญในอันดับต้น การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานมีความสำคัญในอันดับที่รองลงไป					
7. การแปรรูปเป็นเพียงวิธีการทำให้หน่วยงานอยู่รอดและลดภาระของรัฐ หากสามารถหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ การแปรรูปก็ไม่จำเป็น					
8. การทำให้หน่วยงานอยู่รอดและลดภาระของรัฐ เป็นเพียงผลพลอยได้จากการแปรรูป แต่อุดมการณ์ประชาธิปไตย และแนวคิดทุนนิยมที่ให้ความสำคัญกับภาคเอกชนในการมีบทบาททางเศรษฐกิจคือเป้าหมายที่แท้จริงในการแปรรูป					
9. การแปรรูป กฟผ. เป็นผลมาจากความจำเป็นหลาย ๆ ด้าน ทั้งความจำเป็นภายในของ กฟผ. และความจำเป็นของรัฐซึ่งประสบปัญหาเศรษฐกิจ อุดมการณ์ในการลดบทบาทของรัฐในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระแสโลกที่ประเทศไทยไม่อาจทัดทานได้					
10. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในปัจจุบันเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา ระยะยาวมากกว่าการแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้า					
11. นโยบายการแปรรูป กฟผ. โดยการแยกหน้าที่ในการผลิต ตลาด และการซื้อขายไฟฟ้า ระบบส่ง ระบบจัดจำหน่าย รวมทั้งการมีหน่วยงานกำกับดูแลอิสระ ซึ่งใช้กันในประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นแนวทางที่ยอมรับได้					

ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12. การแปรรูปกิจการไฟฟ้าและการจัดตั้งองค์กร กำกับดูแลอิสระสามารถเตรียมการไปพร้อม กันได้ แต่เนื่องจากบทบาทการกำกับดูแลมี ความสำคัญต่อการแข่งขันในกิจการและ ประโยชน์ของผู้บริโภค จึงมีความจำเป็นต้อง มีกฎเกณฑ์และจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระ ขึ้นก่อนการนำแนวทางการแปรรูปกิจการ ไฟฟ้าไปปฏิบัติ					
13. องค์กรกำกับดูแลอิสระคือผู้ควบคุมการ แข่งขันและการประกอบการให้มีความเป็น ธรรมและเป็นหลักประกันในการพิทักษ์ ประโยชน์ของผู้บริโภค					
14. องค์กรกำกับดูแลอิสระเป็นเพียงหน่วยงานที่ ตั้งขึ้นมาเพียงเพื่อให้เห็นว่า การแปรรูปกิจการ ไฟฟ้าน่าจะมีความชอบธรรมเท่านั้น ในทาง ปฏิบัติอาจเป็นเพียงเสือกระดาษที่ไม่อาจ พิทักษ์ผลประโยชน์ของผู้บริโภคได้อย่างเต็มที่					
15. หลักการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระเป็นสิ่ง ดี แต่ในประเทศไทยอาจมีปัญหาในการ กำหนดกฎเกณฑ์และปัญหาในการเลือกคนที่ เหมาะสมและสุจริตยุติธรรมมาปฏิบัติหน้าที่					
16. การตรวจสอบจากสาธารณะและจาก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา จะช่วยให้การกำหนด หลักเกณฑ์ในการกำกับ ดูแล และการสรรหา ผู้มาทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้ามีความ เหมาะสมโปร่งใสได้					
17. การแยกตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าออกจาก ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายและระบบส่งเป็นการ ดำเนินการที่เหมาะสม					

ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18. ตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าจะช่วยให้เกิดการ แข่งขันในกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้า และจะส่งผลให้ ผู้บริโภคได้รับบริการในราคาที่ดีที่สุดเนื่องจาก มีการแข่งขัน					
19. แม้มีตลาดกลางในการซื้อขายไฟฟ้า แต่ ผู้ผลิตอาจมีการตกลงกันเป็นการภายใน ในการเสนอราคาได้					
20. การมีระบบตรวจสอบควบคุมกำกับดูแลที่ดี และมีคุณธรรม (Good Governance) โดยมี อำนาจรัฐสนับสนุนจะช่วยให้ระบบที่สร้างไว้ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคมากที่สุด					
21. สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะยาวที่ กฟผ. ทำไว้ กับบริษัทผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน จะเป็นอุปสรรค ต่อระบบตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า					
22. มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขสัญญา ซื้อขายไฟฟ้าระยะยาวก่อนการจัดตั้งตลาด กลางซื้อขายไฟฟ้า เพื่อให้เอื้อต่อการแข่งขัน เสรี					
23. ภาพของกิจการไฟฟ้าในอนาคตในมุมมอง ของ กฟผ. และแนวทางตามแผนแม่บทการ แปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน					
24. ข้อแตกต่างประการสำคัญในการแปรรูป กฟผ. ระหว่างแนวทางของ กฟผ. และแนวทาง ของแผนแม่บทคือ เงื่อนไข โดย กฟผ. ต้องการให้ค่อยเป็นค่อยไป เมื่อมีความพร้อม ในขณะที่แผนแม่บทมีกำหนดกรอบเวลาที่ จำเพาะเจาะจง					

ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
25. แนวทางการต่อสู้ของ สพร. กฟผ. จะไม่มีการเสนอแนวทางการแปรรูปในกรอบใหญ่ทั้งระบบดังเช่น แผนแม่บทการแปรรูป แต่จะให้ความเห็นและเคลื่อนไหวเมื่อมีแนวทางรายละเอียดจากฝ่ายบริหารเป็นประเด็น ๆ ไป					
26. การปรับองค์กรภายในของ กฟผ. เป็นระยะ ๆ ที่ผ่านมาช่วยเตรียมความพร้อมของหน่วยงานทั้งทางด้านกายภาพขององค์กรและช่วยปรับสภาพความพร้อมในทางจิตวิทยาของผู้ปฏิบัติงานได้ในระดับหนึ่ง					
27. การปรับองค์กรเพื่อให้ถึงเป้าหมายสุดท้ายในแต่ละช่วงจะมีผลกระทบต่อบุคลากรส่วนหนึ่ง					
28. กฟผ. มีความพร้อมในการจัดทำโครงการหรือแผนรองรับบุคลากรที่ได้รับ (หรืออาจได้รับ) ผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนองค์กร					
29. หากมีการปรับเปลี่ยนองค์กรไม่มีผลกระทบต่ออารมณ์งานทำของผู้ปฏิบัติงาน แม้จะมีการปรับเปลี่ยนหน้าที่บ้าง เชื่อว่าความวอกแวกกังวลของผู้ปฏิบัติงานจะน้อยลงและการยอมรับการแปรรูปจะมีมากกว่านี้					
30. ปัญหาบุคลากรของ กฟผ. ในปัจจุบันเป็นปัญหาเรื่องคุณภาพบุคลากรมากกว่าปัญหาเรื่องของปริมาณบุคลากร					

ส่วนที่ 3 จงเติมเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความซึ่งตรงกับความเห็นของท่านที่สุด

1. ในกรณีที่มีการแยกหน่วยงาน กฟผ. ออกเป็นบริษัท ท่านคิดว่าการทำงานในบริษัทต่าง ๆ ของ กฟผ. จะเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับการเป็นผู้ปฏิบัติงาน กฟผ.

ปริมาณงาน มากขึ้น
 เท่าเดิม
 น้อยลง

ผลตอบแทน มากขึ้น
 เท่าเดิม
 น้อยลง
2. ท่านประเมินผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอย่างไร

ดีขึ้นในภาพรวม
 แย่ลงในภาพรวม
 ไม่แตกต่างจากปัจจุบันในภาพรวม
3. ท่านคิดว่ารัฐและประชาชนจะได้อะไรจากการแปรรูป กฟผ. (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) ลดภาระการลงทุนในภาครัฐ
 2) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กฟผ. ดีขึ้น
 3) การบริการที่ดีขึ้น
 4) ค่าบริการที่ถูกลง
 5) มีทางเลือกในการรับบริการ
 6) มีส่วนร่วมมีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ
 7) สามารถตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสได้
 8) ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ
 9) ช่วยส่งเสริมตลาดเงินทุน ตลาดทุน
 10) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ
4. จากข้อ 3 ท่านคิดว่าข้อที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศมากที่สุดคือหมายเลข.....
5. จากข้อ 3 ท่านคิดว่าข้อที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุดคือหมายเลข.....

6. ท่านคิดว่าผลเสียที่อาจมีต่อประเทศและประชาชนจากการแปรรูป กฟผ. มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) เปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมาเป็นการผูกขาดโดยเอกชน
- 2) การบริการอาจไม่ดีขึ้นเนื่องจากลักษณะของกิจการเป็นการผูกขาดโดยธรรมชาติ
- 3) ค่าบริการไม่ถูกลงเนื่องจากการฮั้วราคา
- 4) การครอบครองกิจการโดยต่างชาติ
- 5) กิจการประกอบการได้กำไร แต่รัฐเก็บภาษีได้น้อยเนื่องจากการโอนเงินซึ่งจำเป็นต้นทุนในการประกอบการไปต่างประเทศ
- 6) กิจการพลังงานของประเทศถูกควบคุมโดยบริษัทต่างประเทศไม่กี่บริษัท
- 7) การเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาอาจทำได้ยากเนื่องจากเป็นสัญญาตามกฎหมาย

ระหว่างประเทศ

- 8) ต้นทุนด้านพลังงานของโรงงานอุตสาหกรรมสูงขึ้น
- 9) มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
- 10) การมุ่งแสวงหากำไรมากเกินไปของเอกชนจนละเลยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด คุ่มค่า และการรักษาสิ่งแวดล้อม

7. จากข้อ 6 ท่านคิดว่าข้อที่เป็นผลเสียต่อประเทศมากที่สุดคือหมายเลข.....

8. จากข้อ 6 ท่านคิดว่าข้อที่เป็นผลเสียต่อประชาชนมากที่สุดคือหมายเลข.....

9. สัดส่วนการถือหุ้นของ กฟผ. ในหน่วยธุรกิจที่แยกออกไปเป็นบริษัทควรเป็นเท่าใด

- น้อยกว่าร้อยละ 25
- ร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 50
- ร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 80
- มากกว่าร้อยละ 80

10. จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องกำหนดสัดส่วนของการถือครองหุ้นของบริษัท กฟผ. โดยต่างชาติ

- จำเป็น เพราะ.....
- ไม่จำเป็น เพราะ.....

11. ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการขายหุ้นให้กับต่างชาติ การกำหนดราคาหุ้นควรเป็นเช่นไร

- เป็นไปตามราคาตลาด
- กำหนดให้ต้องสูงกว่าจำหน่ายให้คนไทย
- ขึ้นกับการเจรจาตกลงและปริมาณที่ซื้อ ซึ่งต้องสูงกว่าหรือเท่ากับราคาตลาด

12. ท่านคิดว่าการมีหลักประกันการมีงานทำ หรือการมีรายได้ภายหลังการแปรรูป กฟผ. จะช่วย
ให้เกิดการยอมรับในการแปรรูปในทิศทางใด
- ยอมรับมากขึ้น
 - ไม่มีผลต่อทัศนคติในการยอมรับ
 - ต่อด้านมากขึ้น
13. เมื่อคำนึงถึง ความเป็นไปได้ หลักประกันการมีงานทำหรือการมีรายได้ของผู้ปฏิบัติงานถูกปรับ
ลดอัตราค่าจ้าง ท่านคิดว่าหลักประกันดังกล่าวจะมีความยาวนานเพียงใด
- 1 – 3 ปี
 - 4 – 6 ปี
 - 7 – 9 ปี
 - 10 – 12 ปี
14. หลักประกันรายได้ตามข้อ 13 ภายหลังการถูกปรับลดอัตราค่าจ้าง จำนวนผลตอบแทนเมื่อ
เทียบกับค่าจ้างเดิม ท่านคาดว่าจะมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติในอัตราเท่าไร
- เท่ากับเงินเดือนเดิม
 - 80 % ของเงินเดือนเดิม
 - 70 % ของเงินเดือนเดิม
 - 60 % ของเงินเดือนเดิม
 - 50 % ของเงินเดือนเดิม
 - 40 % ของเงินเดือนเดิม
 - 30 % ของเงินเดือนเดิม
 - น้อยกว่า 30 % ของเงินเดือนเดิม
15. หากมีการขายหุ้นบริษัทของ กฟผ. ให้กับผู้ปฏิบัติงาน ท่านจะซื้อหรือไม่
- ซื้อ เพราะ.....
 - ไม่ซื้อ เพราะ.....
 - ไม่แน่ใจ เพราะ.....

16. ในการแปรรูป กฟผ. ท่านมีความกังวลในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ความโปร่งใสในการดำเนินการ
- 2) ความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน กฟผ.
- 3) ความพร้อมของ กฟผ.
- 4) ความพร้อมโดยรวมของผู้เกี่ยวข้องในกิจการไฟฟ้า
- 5) การเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มธุรกิจหรือกลุ่มการเมืองมากกว่าประโยชน์ประชาชน
- 6) การเอื้อประโยชน์ในกลุ่มผู้บริหาร กฟผ.
- 7) การเอื้อประโยชน์ในกลุ่มแกนนำ สพร. กฟผ.
- 8) ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน
- 9) การใช้ความรุนแรงในการเปลี่ยนแปลง/ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
- 10) ผลกระทบต่อรายได้ สวัสดิการ และอนาคตของตนเอง
- 11) การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจเอกชนไทย
- 12) การผูกขาดโดยกลุ่มธุรกิจต่างชาติ
- 13) ผลการแปรรูปไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 14) ประชาชนอาจไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ จากการแปรรูป
- 15) รัฐเสียประโยชน์มากกว่าได้จากการแปรรูป
- 16) ไม่มีความกังวล (ข้ามไปตอบข้อ 19)

17. จากข้อ 16 เรื่องที่ทำให้ท่านกังวลมากที่สุดคือ ข้อ.....

18. จากข้อ 16 เรื่องที่ทำให้ท่านกังวลรองลงมาคือ 1. ข้อ.....

2. ข้อ.....

3. ข้อ.....

19. จากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ท่านได้รับและในกรณีที่ท่านสามารถเลือกได้ ท่านเห็นว่าควรมีการแปรรูป กฟผ. หรือไม่

ควร เพราะ.....

ไม่ควร เพราะ.....

20. ข้อเสนอแนะของท่านต่อการแปรรูป กฟผ.

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ได้กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามนี้

ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายนำพล โพธิวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	27 พฤษภาคม 2511
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาปลาย โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย (2529) - ปริญญาตรี รัฐศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (2532)
ประวัติการทำงาน	เจ้าหน้าที่บุคคลบริษัทเอส.บี. สยามแบตเตอรี่ จำกัด กลุ่มเครื่องจักรกลและไฟฟ้า เครื่องซีเมนต์ไทย (2532-2534) วิทยากรระดับ 4 (2534) - สำนักงานงานคุณภาพเหมืองแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - แผนกสถิติและพื้นที่การทำเหมือง วิทยากรระดับ 5 (2538) - แผนกสถิติและพื้นที่การทำเหมือง วิทยากรระดับ 6 (2541) - แผนกประชาสัมพันธ์เหมืองแม่เมาะ วิทยากรระดับ 7 (2542 - ปัจจุบัน) ทำหน้าที่ผู้จัดการแผนก - แผนกประชาสัมพันธ์ กองบริการกลาง ฝ่ายวางแผนและบริหาร เหมืองแม่เมาะ